

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/26/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3520202936
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3520202936.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v spore žalobcu: V. V., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom W. č. XXX, zast. Q. Q. R., advokátom so sídlom N. sv. P. XX/XX, C., proti žalovanému: Y. W., so sídlom W. XXX, J.: XX XXX XXX, zast. P. kancelária Q. B. a partneri, s.r.o., so sídlom nám. M. R. M. 3, C., J.: XX XXX XXX, o odstránenie neoprávnenej stavby, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Y. súdu N. Mesto nad Váhom zo dňa 23. septembra 2022, č.k. XXC/XX/XXXX-XXX, takto

rozhodol:

I. Uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje.

II. Žalovanému priznáva proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie výrokom I. zastavil konanie a výrokom II. žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti rozsudku.

2. Súd prvej inštancie rozhodoval na základe žaloby, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť odstrániť stavbu - betónovú cestu s asfaltovým povrchom - v časti, v ktorej je umiestnená na pozemkoch vytvorených geometrickým plánom č. XXX-XXX/XX, úradne overeným dňa 29.4.2011 pod č. XXX/XX ako parc. č. XXXXX/XX - zastavaná plocha a nádvorie vo výmere XX m², odčlenením tohto pozemku z Z. parc. č. XXXXX zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX pre kat. úz. W. a ako parc. č. XXXXX/XX - zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 350 m², odčlenením tohto pozemku z CKN parc. č. XXXXX/X zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX pre kat. úz. W.. V žalobe uviedol, že je vlastníkom pozemkov, na ktorých je umiestnená časť betónovej cesty s asfaltovým povrchom, a žalovaný je vlastníkom tejto stavby. Žalobca tvrdil, že cesta bola zriadená na pozemkoch, ktoré sú teraz vo vlastníctve žalobcu bez akéhokoľvek zákonného oprávnenia alebo dohody medzi stavebníkom takejto stavby a vlastníkom pozemkov, na ktorých je táto umiestnená, a že tak ide o neoprávnenú stavbu. Na usporiadanie právnych vzťahov medzi vlastníkom takejto stavby zriadenej na cudzom pozemku je potrebné podľa žalobcu aplikovať § 135c Občianskeho zákonníka.

3. Žalovaný so žalobou nesúhlasil a žiadal ju zamietnuť.

4. Súd prvej inštancie zistil, že v minulosti prebiehalo konanie vedené na súde prvej inštancie pod sp. zn. 3C/20/2015 (ďalej ako „konanie pod sp. zn. XC/XX/XXXX“), v ktorom sa totožný žalobca voči totožnému žalovanému domáhal vyporiadania neoprávnenej stavby, betónovej cesty s asfaltovým povrchom (totožnej ako v tomto konaní), prikázaním do jeho vlastníctva za náhradu podľa § 135c ods. 2 Občianskeho zákonníka. Súd rozhodol tak, že žalobu žalobcu zamietol ako nedôvodnú, keďže v konaní nebolo preukázané, že stavba je neoprávnená. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 9.7.2018

v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. XCo/XXX/XXXX-XXX zo dňa 16.5.2018, ktorý napadnutý rozsudok po odvolaní žalobcu potvrdil.

5. Súd prvej inštancie následne konštatoval, že v oboch konaniach sa žalobca domáha proti žalovanému vyporiadania neoprávnenej stavby, betónovej cesty s asfaltovým povrchom, nachádzajúcej sa sčasti na pozemkoch vo výlučnom vlastníctve žalobcu, a to postupom podľa § 135c Občianskeho zákonníka. Pri vyporiadaní neoprávnenej stavby v zmysle § 135c Občianskeho zákonníka súd nie je viazaný žalobným petítom (§ 216 ods. 2 CSP) a môže rozhodnúť buď o odstránení neoprávnenej stavby (podľa ods. 1), alebo so súhlasom vlastníka pozemku zastavaného neoprávnenou stavbou o prikázaní neoprávnenej stavby do jeho vlastníctva, ak by sa ukázalo, že odstránenie stavby nie je účelné (podľa ods. 2), alebo môže usporiadať pomery medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom stavby aj inak, najmä zriadiť za náhradu vecné bremeno, ktoré je nevyhnutné na výkon vlastníckeho práva k stavbe (podľa ods. 3). Poradie spôsobov vyrovnania právnych vzťahov medzi neoprávneným stavebníkom a vlastníkom pozemku určuje zákon. Až potom, ako súd dospeje k záveru, že ide o neoprávnenú stavbu (žalovaného) na cudzom pozemku (žalobcu), musí rozhodnúť v zmysle § 135c Občianskeho zákonníka.

6. Súd prvej inštancie skonštatoval, že v konaní pod sp. zn. 3C/20/2015 súd žalobu žalobcu o vyporiadanie neoprávnenej stavby prikázaním do jeho vlastníctva posúdil ako nedôvodnú, nakoľko vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že sa nejedná o neoprávnenú stavbu. Dôkazné bremeno ohľadne neoprávnenosti stavby spočívalo na žalobcovi, pričom žalobca nijako nepreukázal, že by stavba cesty bola neoprávnená. Rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo potvrdené tiež odvolacím súdom. S námietkami žalobcu v rámci dovolacieho konania v tom smere, že závery súdu o oprávnenej stavbe neboli založené na žiadnom riadnom skutkovom zistení, ktoré by vyplynulo z vykonaného dokazovania, sa nestotožnil ani dovolací súd. Keďže žalovaný už vo svojom prvom vyjadrení k podanej žalobe (č.l. 23) poukázal na to, že stavbu postavil predchádzajúci vlastník T. družstvo W. na pozemkoch ním užívaných v čase účinnosti zákona č. 49/1959 Zb. o jednotných roľníckych družstvách a tento predpis umožňoval užívateľovi pozemkov na nich vybudovať stavbu aj bez súhlasu vtedajších vlastníkov pozemkov, nemohlo ísť o neoprávnenú stavbu. W. ustanovenia § 151 ods. 1 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. Uvedené tvrdenie žalovaného žalobca napriek početným vyjadreniam, pojednávaniam i obhliadke na mieste nijakým spôsobom až do podania svojho odvolania nerozporoval. Ako je uvedené v rozsudku súdu z konania sp. zn. 3C/20/2015 (v bode 17.) žalobca tieto skutočnosti nespochyboval (namietal ich až v odvolaní), čo súd prvej inštancie oprávnene viedlo k úvahe, že ide o skutočnosti, ktoré sú medzi účastníkmi nesporné, a nie je preto na ich preukázanie potrebné vykonávať dokazovanie.

7. Vzhľadom na to súd prvej inštancie konštatoval, že vec bola meritórne prejednaná, skutkové zistenia ohľadne oprávnenej stavby na základe tvrdení žalovaného neboli žalobcom nijako spochybnené.

8. V oboch konaniach preto podľa súdu prvej inštancie ide medzi tými istými stranami o rovnakú vec, žalobca žiadal vyporiadať neoprávnenú stavbu, cestu žalovaného. Súd prvej inštancie preto konanie pre prekážku právoplatne rozhodnutej veci zastavil podľa § 230 CSP.

9. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP a priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pretože žalovaný bol v konaní plne úspešný.

10. Proti tomuto uzneseniu sa odvolal žalobca.

11. Namietal, že skutočnosť, či pozemky v čase vzniku cesty boli alebo neboli združenými pozemkami, ku ktorým by v čase vzniku stavby cesty málo vtedajšie Jednotné roľnícke družstvo W. právo družstevného užívania, zahŕňajúce aj právo zriadenia stavby na takýchto pozemkoch bez súhlasu vlastníka, nebola v konaní pod sp. zn. 3C/20/2015 predmetom riadne vykonaného dokazovania. Bola ustálená len v dôsledku procesného postupu vyplývajúceho z ustanovenia § 151 ods. 1 CSP (nepopreté skutkové tvrdenie). Práve táto skutočnosť je podľa žalobcu dôležitá pre posúdenie, či rozhodnutie súdu vo veci pod sp. zn. XC/XX/XXXX v časti uplatneného eventuálneho nároku na prikázanie stavby na pozemkoch do jeho vlastníctva, resp. spoluvlastníctva vytvára alebo nevytvára prekážku rozhodnutej veci pre toto konanie.

12. V uvedenom predošlom konaní, ako aj v tomto konaní nemá možnosť preukazovať neexistenciu práva družstevného užívania k príslušným pozemkom, keď v zmysle negatívnej dôkaznej teórie môžu byť predmetom dokazovania len skutočnosti, ktoré sa stali, a nie negatívne skutočnosti, teda také, ktoré sa nestali. Z obsahu spisu vo veci pod sp. zn. XC/XX/XXXX je však celkom zrejmé, že ani v rámci vykonaného dokazovania nebolo vôbec pozitívne preukázané, že by došlo k zriadeniu stavby cesty na príslušných pozemkoch v čase, kedy by tieto boli združenými pozemkami, a družstvo by k nim malo právo družstevného užívania. Takýto skutkový záver súdu bol založený len na tvrdení žalovaného ním nepopretom postupom podľa § 151 ods. 1 CSP. Vzhľadom na to je vylúčené, aby nebolo možné o žalobe v tejto veci konať z dôvodu existencie právoplatného rozhodnutia súdu vo veci pod sp. zn. XC/XX/XXXX.

13. Žalobca ďalej uviedol, že zároveň v tomto konaní uviedol ďalšiu právnu skutočnosť, ktorá vôbec nebola predmetom konania vo veci pod sp. zn. XC/XX/XXXX, a to, že ak by aj bolo preukázané, že v čase vzniku stavby cesty by táto bola zriadená bývalým Jednotným roľníckym družstvom W. na združených pozemkoch, neznamenalo by to, že takéto právo na ďalšie umiestnenie a ponechanie takejto stavby na jeho pozemku by malo trvať aj po zániku inštitútu združených pozemkov a s nimi súvisiaceho práva družstevného užívania týchto pozemkov. Žalobca poukázal na to, že právo družstevného užívania združených pozemkov bolo naposledy upravené v ustanoveniach zákona č. XXX/XXXX Zb. o poľnohospodárskom družstevníctve, ktorý platil od 15.5.1990 do 31.12.1991.

14. Následne žalobca uviedol, že v žalobe odvodil uplatnený nárok od hmotnoprávneho ustanovenia §135c ods. 1 Občianskeho zákonníka, vychádzajúc z toho, že ide o neoprávnenú stavbu na cudzom pozemku. Avšak pokiaľ by súd napriek tomu dospel k záveru, že žalovaný preukázal, že sa nejedná o neoprávnenú stavbu, tak potom by bolo potrebné uplatnený nárok posúdiť ako nárok na ochranu vlastníckeho práva v zmysle § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď vlastník stavby nemá žiadne oprávnenie na umiestnenie stavby na cudzom pozemku.

15. Ďalej žalobca namietal nesprávny a zmätočný postup súdu prvej inštancie pred vydaním napadnutého uznesenia. Ten spočíval podľa žalobcu v tom, že súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 24.5.2022 vyslovil v súlade s § 181 ods. 2 CSP predbežné právne posúdenie veci, v rámci ktorého uviedol, že právoplatne rozhodnutie súdu vo veci pod sp. zn. 3C/20/2015 nevytvára prekážku rozhodnutej veci pre toto konanie, a preto nie je dôvod na zastavenie tohto konania a že samotná žaloba sa javí ako nedôvodná a je na zamietnutie. Po takomto konštatovaní predbežného právneho posúdenia veci súd prvej inštancie vyhlásil uznesenie, ktorým pojednávanie odročil za účelom prednesenia záverečných rečí. Z takéhoto postupu súdu prvej inštancie bolo nepochybné, že konanie nebude pre prekážku rozhodnutej veci zastavené a súd sa bude zaoberať žalobou po vecnej stránke. V súlade s tým postupoval pri koncipovaní záverečnej reči, v ktorej sa už otázkou prekážky právoplatne rozhodnutej veci nezaoberal, a zaoberal sa už len otázkami súvisiacimi s uplatneným nárokom vo veci samej. Takéto nasledujúce pojednávanie, na ktorom došlo len k prednesu záverečných rečí, sa uskutočnilo dňa 25.8.2022, pričom súd prvej inštancie ani po otvorení tohto pojednávania neoznámil stranám sporu žiadnu zmenu v predbežnom právnom posúdení veci, konštatovanom na predchádzajúcom pojednávaní dňa 24.5.2022. Žalobca sa už preto otázkou namietanej prekážky právoplatne rozhodnutej veci vo svojej záverečnej reči nezaoberal, žalovaný len zosumarizoval dovtedy uvádzané dôvody, pre ktoré navrhoval konanie zastaviť. Takýto postup súdu prvej inštancie je podľa žalobcu zmätočný, nekorektný a odporujúci článku 6 Základných princípov CSP, pričom ním došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Pokiaľ by totiž súd prvej inštancie postupoval správne a bol by ešte pred konečným rozhodnutím vo veci oznámil zmenu predbežného právneho posúdenia veci ohľadom otázky prekážky rozhodnutej veci, bol by mu tak daný priestor, aby mohol na takéto zmenené predbežné právne posúdenie veci reagovať.

16. Napokon žalobca nesúhlasil aj s odôvodnením výroku II. o náhrade trov konania. V prípade zastavenia konania nemožno hovoriť o plnom úspechu jednej strany sporu, o ktorom by bolo možné hovoriť len v prípade meritórneho rozhodnutia o žalobe, ku ktorému však v tejto veci nedošlo, a v prípade zastavenia konania nie je možné o náhrade trov konania rozhodovať podľa § 255 CSP, teda na základe zásady úspechu vo veci. Je možné rozhodovať len podľa § 256 CSP, na základe zásady procesného zavinenia strany sporu na zastavení konania. Preto aj v tejto časti je odôvodnenie napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie zmätočné a nesprávne, hoci v prípade správnosti rozhodnutia o zastavení konania by takéto nesprávne odôvodnenie rozhodnutia o náhrade trov konania na jeho výrokovú časť dopad podľa žalobcu nemalo.

17. Na tomto základe žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie nové rozhodnutie.

18. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný.

19. Napadnuté uznesenie považoval za vecne správne a s odvolaním žalobcu nesúhlasil. Upozornil, že v konaní pod sp. zn. 3C/20/2015 došlo k meritórnemu preskúmaniu eventuálneho petitu, takže rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj rozsudky odvolacieho a dovolacieho súdu sú rozsudkami meritórnymi, nie procesnými. K tomuto záveru prišiel aj súd prvej inštancie a tento záver je podľa žalovaného správny. Stotožnil sa preto s tým, že existuje pre toto konanie prekážka veci právoplatne rozhodutej.

20. Podľa žalovaného súd prvej inštancie nemohol aplikovať ani § 126 Občianskeho zákonníka, nakoľko toto ustanovenie je špeciálnym ustanovením vo vzťahu k ustanoveniu §135c Občianskeho zákonníka. Týmto by došlo k obídenu § 135c Občianskeho zákonníka.

21. K tvrdenému procesnému pochybeniu súdu prvej inštancie žalovaný uviedol, že žalobca mal od samého začiatku sporu k dispozícii jeho argumentáciu o prekážke veci právoplatne rozhodutej, ktorú zopakoval aj na pojednávaní a vo svojom záverečnom stanovisku a ktorou argumentoval aj súd prvej inštancie. Žalobca dokonca túto námietku vyvracal, bol si jej teda vedomý. Nemožno preto povedať, že žalobcove procesné práva boli predbežným právnym posúdením veci súdom prvej inštancie obmedzené alebo ich výkon znemožnený.

22. K namietanému výroku o trovách konania žalovaný skonštatoval, že tento výrok je vecne správny, ako to nakoniec medzi riadkami pripúšťa aj sám žalobca v odvolaní. Uviedol, že je zhodne toho názoru, že ak súd nerozhodol v merite veci, ale zastavil konanie z dôvodu neodstrániteľnej prekážky konania, trovy tohto konania procesne zaviniť žalobca, ktorý je povinný tieto trovy nahradiť podľa § 256 CSP. Posúdenie nároku na náhradu trov konania súdom prvej inštancie podľa § 255 CSP nemalo žiaden dopad na vecnú správnosť tohto výroku, maximálne zostáva konštatovať, že mu správne náhrada trov konania patrí podľa § 256 CSP.

23. Preto žalovaný žiadal napadnuté rozhodnutie potvrdiť a zaviazat' žalobcu na náhradu trov odvolacieho konania.

24. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť.

25. Správne súd prvej inštancie zistil, že o nároku žalobcu na vyporiadanie neoprávnenej stavby podľa § 135c Občianskeho zákonníka už bolo právoplatne rozhodnuté zamietnutím žaloby, a to rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 16.2.2017, sp. zn. XC/XX/XXXX, v spojení s rozsudkami Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 16.5.2018, sp. zn. XCo/XXX/XXXX a Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.5.2021, sp. zn. 5 Cdo 231/2018. V tomto konaní sa prejudiciálne vyriešilo, že stavba nie je neoprávnená. F. súd upozornil, že skutkové tvrdenie, že stavba nie je neoprávnená, bolo nesporným skutkovým tvrdením podľa § 151 ods. 1 CSP, a preto z neho súd prvej inštancie a odvolací súd aj správne vychádzali.

26. Prekážka rozsúdenej veci (res iudicata) patrí k procesným podmienkam a jej existencia vedie v každom štádiu konania bez ďalšieho k jeho zastaveniu. Táto prekážka nastáva vtedy, ak má byť v novom konaní prejednaná tá istá vec, o ktorej už bolo prv právoplatne rozhodnuté. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb.

27. Žalobca v odvolaní namietal, že v konaní pod sp. zn. 3C/20/2015 nebolo pozitívne zistené, že stavba nie je neoprávnená, ale tento záver bol založený na nespornej skutočnosti podľa § 151 ods. 1 CSP. Preto podľa žalobcu nemôže predstavovať rozhodnutie z konania pod sp. zn. 3C/20/2015 prekážku veci právoplatne rozhodutej.

28. S týmto záverom sa odvolací súd nestotožňuje. Podľa § 215 ods. 2 CSP sa skutkový stav zisťuje procesným postupom podľa tohto zákona. CSP neustanovuje, že skutkový stav rozhodnutia sa zisťuje len dokazovaním, ale priamo definuje, že niektoré tvrdenia (typicky nesporné, teda nepopreté

protistranou, vid' § 151 ods. 2 CSP; ďalej zhodné a dohodnuté tvrdenia, vid' § 186 ods. 2 CSP) sa nedokazujú a rovnako tak niektoré skutočnosti (vid' § 186 CSP), a napriek tomu tvoria podklad rozhodnutia.

29. Skutkový stav v konaní pod sp. zn. XC/XX/XXXX bol zistený postupom podľa CSP, a to ohľadom tvrdenia, že stavba nie je neoprávnená, nesporným skutkovým tvrdením podľa § 151 ods. 1 CSP. Žalobca pritom mal možnosť tento následok zvrátiť a dosiahnuť o tejto otázke riadne dokazovanie. Preto je právne irelevantné, že v konaní pod sp. zn. 3C/20/2015 sa zistilo, že stavba nie je neoprávnená, nesporným skutkovým tvrdením. Rovnako by bolo neopodstatnené tvrdiť, že dokazovanie ohľadom tejto skutočnosti nebolo vykonané dostatočne.

30. Neobstojí podľa odvolacieho súdu ani odvolacia námietka, podľa ktorej žalobca v predošlom konaní pod sp. zn. XC/XX/XXXX, ako aj v tomto konaní nemá možnosť preukazovať neexistenciu práva družstevného užívania k príslušným pozemkom, keď v zmysle negatívnej dôkaznej teórie môžu byť predmetom dokazovania len tie skutočnosti, ktoré sa stali, a nie negatívne skutočnosti, teda také, ktoré sa nestali. Žalobca mal totiž preukazovať, že ide o neoprávnenú stavbu, nie že neexistovalo právo družstevného užívania podľa zákona č. 49/1959 Zb. o jednotných roľníckych družstvách, teda mal preukázať konkrétne skutočnosti, ktoré vylučujú existenciu družstevného užívania (napr. že stavba bola postavená v čase, kedy neexistovala právna úprava družstevného užívania).

31. Vzhľadom na uvedené bolo správne konštatovanie, že rozhodnutie z konania pod sp. zn. XC/XX/XXXX tvorí pre toto konanie prekážku veci právoplatne rozhodutej. Pritom trefne upozornil súd prvej inštancie, že konanie podľa § 135c Občianskeho zákonníka o vyporiadaní neoprávnenej stavby je konaním, v ktorom z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyporiadania vzťahu, a súd nie je viazaný návrhmi sporových strán, pričom ak sa jedná o neoprávnenú stavbu, tak súd nemôže žalobu na jej vyporiadanie zamietnuť (rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 5.10.2004, sp. zn. 22 E. XXXX/XXXX). Preto ak sa znova žalobca domáha vyporiadania neoprávnenej stavby (lež iným spôsobom - vtedy prikázaním, teraz odstránením), tak je daná prekážka veci právoplatne rozhodutej, lebo pre aplikáciu § 135c Občianskeho zákonníka je nutné prejudiciálne vyriešenie, či ide o neoprávnenú stavbu. Táto skutočnosť bola už raz právoplatne vyriešená súdom v konaní pod sp. zn. XC/XX/XXXX. Preto súd znova o tom istom konať nemôže.

32. Žalobca namietal ďalej to, že aj keby bolo preukázané, že v čase vzniku stavby patrilo družstvu právo družstevného užívania, tak by to neznamenal, že by malo trvať ďalšie umiestnenie stavby na pozemku žalobcu aj po zániku inštitútu združených pozemkov, pričom súd prvej inštancie mal ochranu žalobcovi poskytnúť prostredníctvom § 126 Občianskeho zákonníka.

33. Ani s týmto názorom žalobcu sa odvolací súd nestotožňuje. Podstatné je, že žalobca sa domáha odstránenia stavby prostredníctvom § 135c Občianskeho zákonníka, čo výslovne akcentoval aj v podanej žalobe (priamo odkazujúc na toto ustanovenie). V tomto prípade ani niet pochyb o tom, že ide o žalobu na odstránenie stavby podľa § 135c Občianskeho zákonníka, nakoľko je označená aj v geometrickom pláne. V tejto súvislosti možno doplniť, že žaloba o odstránenie stavby je podľa judikatúry presná a určitá nielen vtedy, ak je stavba označená v pripojenom geometrickom pláne, ale tiež vtedy, ak je identifikovaná iným spôsobom, ktorý nevzbudzuje pochybnosť o tom, o akú stavbu sa jedná (uznesenie Najvyššieho súdu ČR zo dňa XX.XX.XXXX, sp. zn. XX E. XXXX/XXXX).

34. Zároveň je podstatné i to, že „ak ide o objekt, ktorý má povahu stavby ako veci v právnom slova zmysle, a ide o tzv. neoprávnenú stavbu, postavenú na pozemku žalobcu, môže žalobca dosiahnuť svoj cieľ žalobou na odstránenie stavby, a nie žalobou na vypratanie pozemku“ (rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 9.12.1999, sp. zn. 22 Cdo 456/98). Pritom „ustanovenie § 135c Občianskeho zákonníka je špeciálnym ustanovením vo vzťahu k § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka [...]. Zákonodarca už tým, že vyňal režim neoprávnenej stavby z dosahu § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorý by neoprávnené zriadenie stavby na cudzom pozemku umožňoval riešiť len žalobou na odstránenie stavby, deklaroval nevyhnutnosť prihliadnuť v odôvodnených prípadoch aj na oprávnené záujmy vlastníka neoprávnenej stavby a tiež na všeobecný záujem na tom, aby právny vzťah medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom neoprávnenej stavby boli postavené na pevnom základe. V občianskom práve sa tradične uplatňuje aj snaha o to, aby nákladné investície neboli zbytočne zmarené (v prípade neoprávnenej stavby, pochopiteľne, za predpokladu, že vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu možno takýto postup

spravodlivo požadovať“ (rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 6.12.2001, sp. zn. 22 E. XXXX/XXXX). Aplikácia týchto záverov tak vylučuje správnosť odvolacej námietky žalobcu, nakoľko v tomto prípade niet pochyb, že žalobca žiada odstránenie stavby v právnom zmysle slove (k čomu dospeli súdy v konaní pod sp. zn. 3C/20/2015), čo je možné iba postupom podľa § 135c Občianskeho zákonníka.

35. Žalobca namietal aj nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie. Ten mal podľa žalobcu spočívať v tom, že súd prvej inštancie na pojednávaní pri predbežnom právnom posúdení uviedol, že konanie pre prekážku veci právoplatne rozhodnutej zastavené nebude, pojednávanie odročil a na ďalšom pojednávaní, po záverečných rečiach, bez toho, aby prezentoval zmenu predbežného právneho posúdenia, rozhodol o zastavení konania z dôvodu prekážky právoplatne rozhodnutej veci. Tým podľa žalobcu došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, a to najmä tým, že v záverečnej reči, resp. po predbežnom právnom posúdení veci už neorientoval svoju argumentáciu k prekážke veci právoplatne rozhodnutej.

36. Odvolací súd overil zo spisového materiálu a aj vypočutím zvukového záznamu z pojednávania, či skutočne došlo k takto tvrdenému postupu súdu prvej inštancie a zistil, že je pravdou, že súd prvej inštancie naozaj takto postupoval. Tento postup dôvodne žalobca namietal, a aj odvolací súd ho považuje za nesprávny. Avšak je potrebné zároveň uviesť, že nie každý nesprávny procesný postup znemožňujúci sporovej strane uskutočňovať jej patriace procesné práva odôvodňuje zrušenie napadnutého uznesenia, ale len taký, ktorý vedie k porušeniu práva na spravodlivý proces, a zároveň ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom [viď § 389 ods. 1 písm. b) CSP]. Žalobca postupom súdu prvej inštancie prišiel o možnosť prezentovať svoj postoj k prípadnému zastaveniu konania z dôvodu prekážky veci právoplatne rozhodnutej. O túto možnosť však neprišiel žalobca v odvolacom konaní, kde mohol svoju argumentáciu k prekážke veci právoplatne rozhodnutej plne rozvinúť, čo sa napokon aj stalo. Tento nedostatok v postupe súdu prvej inštancie bol preto napravitelný v odvolacom konaní (inými slovami, žalobca mohol zvrátiť zastavenie konanie odvolaním, o čo sa i pokúsil).

37. Súčasne odvolací súd dodáva nad rámec uvedeného, že by nepovažoval postup v podobe zrušenia pre uvedený nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie za hospodárny a rýchly (tieto atribúty priamo vyžaduje čl. 17 Základných princípov CSP). Prioritne bolo potrebné vyriešiť otázku, či súd prvej inštancie správne zastavil konania pre prekážku veci právoplatne rozhodnutej. A práve preto, že odvolací dospel k záveru o vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o zastavení konania, nemalo by žiadne racionálne opodstatnenie zrušenie napadnutého uznesenia z dôvodu nesprávneho procesného postupu.

38. Napokon nie je opodstatnená ani námietka žalobcu ohľadom rozhodnutia o trovách konania (výrok II. napadnutého uznesenia). Je síce pravdou, že súd prvej inštancie aplikoval § 255 ods. 1 CSP nesprávne, nakoľko konanie bolo zastavené. Vtedy je potrebné aplikovať § 256 ods. 1 CSP. Súd prvej inštancie však napokon o trovách konania rozhodol vecne správne, teda priznal nárok na náhradu trov konania žalovanému proti žalobcovi v plnom rozsahu. Žalobca procesne zaviniel zastavenie konania, a preto nárok na náhradu trov konania patrí žalovanému. Správnosť tohto záveru akceptoval v odvolaní i samotný žalobca.

39. Súd prvej inštancie preto podľa odvolacieho súdu správne dospel k záveru, že konanie je potrebné z dôvodu prekážky právoplatne rozhodnutej veci zastaviť (§ 230 CSP). Preto odvolací súd napadnuté uznesenie z dôvodu vecnej správnosti potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

40. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi, keďže bol v odvolacom konaní plne úspešný. V zmysle § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov bude rozhodovať súd prvej inštancie.

41. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).